25/04/2024

Представљање књиге ,,Поп Радован Нововић – Свједок и слуга Бога живога” у крипти подгоричког Саборног храма

У уторак 23. априла 2024. године одржано је представљање књиге ,,Поп Радован Нововић – Свједок и слуга Бога живога” у крипти Саборног храма Христовог Васкрсења у Подгорици са почетком у 19 часова.
О књизи су говорили: Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије ; Протојерej Мирчета Шљиванчанин ; др Милан Јоксовић, професор на ПМФ у Крагујевцу (унук попа Радована Нововића) ; књижевник Рајко Палибрк и аутор Рајо Војиновић, уредник часописа ,,Светигора” образника за вјеру, културу и васпитање Митрополије црногорско приморске.

У поздравном слову, старјешина Саборног храма протојерej Никола Пејовић истакао је да је свештеник Радован Нововић веома необична личност која је остала упамћена у свим крајевима Црна Горе, по причама, мудрости и анегдотама:

,,Говорили смо у овој крипти о многим личностима, остварењима, догађајима,

али чини ми се да ово вече некако одваја од свих које смо имали, јер вечерас нас је сабрала једна веома необична личност која је остала упамћена у свим крајевима Црна Горе, по причама, мудрости, анегдотама, пос вему ономе што је красило његов дуг свештенички живот у његовој парохији. Ријеч је о попу Радовану Нововићу и вечерас имамо радост да говоримо о књизи Раја Војиновића, који је та свједочанства, историјске податке до којих је дошао, о попу Радовану сабрао у једну књигу која носи назив: ,,Поп Радован Нововић – Свједок и слуга Бога Живога".

Високопреосвећени Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије је рекао да је свештеник Радован Нововић од свог дјетињства и најраније младости тежио ка духовним висинама, вриједностима бивајући човјек чврстога става:

,,Свештеник Радован Нововић је види се, од свог дјетињства и најраније младости тежио ка духовним висинама, вриједностима. Био је човјек чврстога става, који се није колебао од почетка па до краја да се вјера треба поштовати, бранити, за њу страдати, гинути да је то часно и да су сви вјерни, а нарочито свештеници позвани да чувају образ своје вјере и Цркве и својих предака. А како је вријеме пролазило, његов став је био све важнији. У вријеме братског поклања и грађанског рата у Црној Гори у току Другог свјетског рата, он није био ни на једној ни другој страни, био је само на Божијој страни да сачува наш народ од крвопролића".

Митрополит је нагласио да је свештеник Радован Нововић био мудар, сталожен, али и богоугодан својим животом и аскета:

,,Поп Радован Нововић је заиста свијетли лик, лик који је обиљежио и ратно вријеме и поратне прве деценије. Они који су хтјели да се на ругају и њему и Цркви преко њега у томе нису никада могли да успију, па су зазирали. Јер свештеник Радован какав је био, мудар, сталожен, чудесни, тајанствени лик био је у стању да одговори и разобличи њихову злу намјеру, глупост и пакост, као што је то врло често и чинио. А очигледно је да је био човјек богоугодан, био је аскета, у његовој кући се није служио алкохол, то је један јак, чврст став."

,,Свештеник Радован Нововић је од свих нормалних и поштених људи био веома уважаван, поштован. Пројављивао је не само чврстину свога карактера, него и милост и за оне који су му зло учинили. Па ако би се неко покајао, макар да је посвједочио да се покајао, он је опет био спреман да опрости, одмах је излазио у сусрет". – подсјетио је Владика.

На крају Митрополит Јоаникије се захвалио господину Рају Војиновићу, унуку свештеника Радована Нововића господину Милану Јоксовићу, професору, као и господину Миодрагу Кују Нововићу и свима осталима који су дали велики допринос да се ова књига објави:

,,По ономе што је сачувано, види се да је ријеч о једном изузетном, талентованом, дубокомисаоном, човјеку, правом народном мудрацу, иако је просто осим школовања и скоро цио живот провео у својим Пренћанима, достигао је и мудрост и образовање, а изнад свега најважније је да је засвијетлио као права луча свете православне вјере, честитости, поштења овај дивни српски свештеник Радован Нововић, просто легендарна личност и зато је било важно да се ова књига појави. Захваљујем и господину Рају Војиновићу и његовом унуку господину Јоксовићу, професору, господину Кују Нововићу и осталима који су дали велики допринос овој књизи".

Протојерej Мирчета Шљиванчанин, старјешина цркве Светог Ђорђа под Горицом је рекао да је књига о свештенику Радовану Нововићу заправо испуњење благослова блаженопочившег Митрополита Амфилохија, који је личност и мисли оца Радована Нововића често помињао и цитирао у разговорима и проповједима:

,,Велика је радост и незаслужена част говорити вечерас пред вама и представљати књигу о чувеном свештенослужитељу Српске Цркве попу Радовану Нововићу. Ова књига која је вечерас пред нама и која нас је сабрала настала је трудом Радосава Раја Војиновића, мајстора ријечи, пера и гудала, јесте свједочанство о непобједивости служења истини, споменик великој жртви тог служења и благодарница свештенику, земљаку, пастиру и пријатељу предака. Ова књига је испуњење благослова блаженопочившег Митрополита Амфилохија, који је личност и мисли оца Радована Нововића често помињао и цитирао у разговорима и проповједима, а сам га је посјетио неколико година пред његово упокојење, одмах по Митрополитовом повратку из Грчке и Париза, средином седамдесеих година прошлога вијека".

Прота Мирчета је казао да је свештеник Радован Нововић још у мајчином млијеку напојен духом витештва и борбе за слободу, с обзиром да потиче од шаранског братства Нововића који су огранак Вуковића, које има славно јуначко поријекло:

,,Свештеник Радован Нововић је у мајчином млијеку напојен духом витештва и борбе за слободу, обзиром да потиче од шаранског братства Нововића који су

огранак Вуковића, а ђед попа Радована – Јанко нарочито се истакао у чувеном боју на Шаранцима 1862. године, погубивши једног од највећих турских јунака Куја Мицановића. Рођен је почетком XX вијека, васпитаван на народној побожности, близу чувенога манастира Довоља, на јуначким народним пјесмама и косовског завјету, млади Радован Нововић је од дјечачких дана зажелио да служи Богу, такав ће остати до свога упокојења".

,,Остало је запамћено у народу да му се молитва примала и да су након његове молитве болни оздрављали и да се враћао напредак у стоку и имање. Обилазећи парохију пјешке или на коњу, понекад је коначио код својих парохијана, а кад би видио да је кућа сиромашна, ништа није узимао или наплаћивао за извршене обреде од таквих људи. Говорио је: ,,Кад Бог вама, онда ћете и ви мени". – присјетио се прота Мирчета ријечи свештеника Радована.

Унук свештеника Радована Нововића, господин Милорад Јоксовић је у свом обраћању изнио низ занимљивих и важних свједочанства о свом дједу свештенику Радовану које јавност није имала прилике чути, истакавши притом велику захвалност Митрополиту црногорско-приморском г. Јоаникију, Епископу Милешевском г. Атанасију, Епископу будимљанско-никшићком г. Методију, као и аутору господину Рају Војиновићу:

,,Ја и мој син Стефан, овдје присутан – унук и праунук попа Радована Нововића поносни смо што смо његови потомци, нажалост једини од његова четири сина и четири кћери, али, то је била Божија воља. Осим тога, почаствовани смо што присуствујемо једном оваквом догађају у Саборном храму Христовог Васкрсења овдје у Подгорици. Захваљујемо се онима који су благословили да ова књига угледа свјетлост дана: Његовом Високопреосвештенству Митрополиту црногорско-приморском Српске Православне Цркве г. Јоаникију и Митрополији црногорско-приморској, Епископу Милешевском г. Атанасију и Епархији Милешевској, Епископу будимљанско-никшићком г. Методију и Епархији будимљанско-никшићкој и наравно аутору господину Рају Војиновићу, коме изражавам искрену захвалност и одајем велико признање за године мукотрпног рада на овој књизи".

Књижевник Рајко Палибрк из Пљеваља рекао је да је свештеник Радован Нововић био у правом смислу следбеник Божије логике и свједок и слуга Бога живога, те да су управо људи попут њега заслужни за очување народног идентитета, без обзира на све историјске изазове кроз вријеме:

,,Свештеник Радован Нововић је у правом смислу био следбеник Божије логике и свједок и слуга Бога живога како стоји у поднаслову његове биографије. Свака страница ове књиге, сваки каменчић из величанственог животног мозаика свештеника, горштака, хајдука и мудраца са обронака Таре, открива нам тајну како су наши преци успјели да опстану, сачувају и нама пренесу, све оно што нас још увијек чини српским народом: вјеру православну светосавску, историјско памћење и језик и у крајњем – њихову физичку и духовну снагу".

,,Без људи попут Попа Радована Нововића ми би данас били неки други, да не кажем да би били нико и ништа у односу на наше претке. У својој љубави према Христу он је подносио најтеже подвиге и велика страдања, излажући себе злостављању, презрењу, исмијавању, прогањању, одричући се често и свог достојанства, али никада не престајући бити слуга Бога и свога рода".

На крају вечери свима сабранима обратио се аутор књиге, Радосав Рајо Војиновић, присјетио се генезе настанка ове књиге, наглашавајући да је све иницирао блаженопочиви Митрополит Амфилохије, а наставио његов наследник на трону цетињских Митрополита – Владика Јоаникије:

,,Са ликом попа Радована ја сам одрастао иако га никад нисам видио јер кад сам ја рођен он је већ онемоћао и престао је да иде по парохији, али, приче о њему, о његовим боравцима у нашој кући гдје је он редовно долазио, просто сежу у најраније моје дјетињство. Када се упокојио Митрополит Амфилохије, дошао је Владика Јоаникије за администратора, а у једном од првих наших разговора рекао ми је: ,,Ти би могао да напишеш књигу о попу Радовану" – тог тренутка сам знао да то морам урадити, да то од мене Црква тражи. Ја сам захвалан Високопреосвећеном Митрополиту Јоаникију што ме потјерао да то завршим јер морам рећи да ми је душа мирна, овдје поред светог гроба Митрополита Амфилохија, а и због попа Радована".

,,Морам захвалити свим људима који су ми помогли у овом послу, посебно двојици људи: Миодрагу Кују Нововићу који је уступио Цркви архиву, списе, сва документа попа Радована, који ми је помогао својим савјетима, причом, стало му је било можда више него мени да ово успије и морам да захвалим Љубоју Рондовићу посебно, Пренћанцу, који ми је помогао да добро и до краја рашчивијам шта се током Другог свјетског рата догађало на територији некадашње Пренћанске општине, јер то је било много важно да бих могао да донесем лик попа Радована у тим пресудним историјским тренуцима јер се то није тицало само њега већ се тицало нашег краја и односа међу нашим

људима, однос према војскама које су долазиле са стране. Прије свега хвала Богу и слава за све!” – поручио је Рајо Војиновић аутор књиге ,,Поп Радован Нововић – Свједок и слуга Бога живога”.

Борис Мусић

mitropolija.com